

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

WIDENER

HN PARY 7

5

Дыкава - Бломмекранске - 1851.

h 8345.137

HARVARD COLLEGE
LIBRARY

THE GIFT OF
HENRY HARMON STEVENS

PH.D. 1916

BLOMMEKRANSKE

FOR DA

FRYSKE BERNTSJES.

L O M M E K R A N S K E

F O R D A

F R Y S K E B E R N T S J E S .

I T M I N O N R T M

F E N

W A L I N G D Y K S T R A .

**TO FREANTSJER , BY
E. IPPUS FOCKENS.
1851.**

Neth 53.45.137

HARVARD COLLEGE LIBRARY
GIFT OF
HENRY HARMON STEVENS
AUG 30 1929

Printed by D. MEINDERSMA,

FOARWIRD.

't er yet sa folle Friezen benne, dy hjar eigen
metael net goed læze kenne, howol se 't der oars
mei op hawwe, scil it, om dat yn 't forfolch hwet
to kryen, fæst net ontsjinstich wæze, dat da bern
fen jongs op mei piele. Dat soks ek wol pleats
is my net onbikend, mar om 't er oan dizze tiid ta
goed as neat yn 't frysk screaun is dat for't berne
yp birekkene is, sa haw ik it oendernomd om in
boekje derta rê to meitsen. Korte rymkes en tel-
dy da bern maklik ynna holle krye kenne, wirde
olgemien geskikst for achte; as minez lykwols oan
juchte eachwyt foldwaen scille: dat mat de tiid

Fynt myn boekje yngong by alders, dy 't mei
fryske tael op hawwe, den twiweljo 'k net of hja
wol 'n bytsje moaite dwaen wolle om hjar bern
dy 't frysk læzen olheel yete freamd is, in bytsje
help to kommen.

In mocht it wæze dat myn stikjes bifoun wæ
ongeskikt to wæzen om oan 't foarstelde wyt to
dwaen, den hoopje 'k dochs dat se oaren oanfi
scille om ek ris to bisiikjen hwet hja yn dizzen da
kenne.

SPANNUM,
Haimoanne 1851.

W.

Oan da Fryske Berntsjes.

Berntsjes fen it fryske lôn,
Nim dit boekje fen myn hân!
Mocht it jimme nocht nou wæze
Om jimme eigen tael to læzen:
Hier is berne-rymlery,
En der ek hwet onrym by.

Is jimme oare leartiid oer,
Sit net liddich den by 't fjoer;
Siikje den da tael to learen
Dy da Friezen strekt ta 'n eare 'n
Dy, ho 'n oar hjar ek fortrieut,
Friezen jimmer dierber blient.

Rom twa tûzen jier oan ien
Het dy tael hier ol bistien.
Berntsjes, lit dy tael net farre!
Sorgje dat er blient biwarre;
Steur jimme oan in snorker net,
Dy er op to smeulen het.

Né! de tael, fen mem en heit
 Earst jimme yn 'ne mûle leid,
 Is sa maklik net to smoaren.
 Leare jimme ek ol in oaren,
 De echte roune tael fen 't hert
 Bliet it frysk, yn wille en smert.

Sa haw ik er lang oer tocht;
 Derom ha 'k it nou bisocht
 Om mei fryske rymleryen
 Yngong by da bern to kryen:
 As dat nou ris slagje woe,
 Wit ho bliid ik wæze scœe!

As myn wirk fortuten docht,
 As it wille jowt en nocht,
 'k Lit it hier den net by blieue;
 'k Wol ris wer sa 'n boekje scribeue:
 Hwent da berntsjes, leau it fry!
 Steane heech yn 't blæd by my.

De Aistker.

Ane siket ayen
Hele dagen ronn ;
Sjocht er 't leapke drayen ,
Gan het hy se foun.

Ho da leapkes fleane ,
Der sjocht hy mar nei ;
Sa wit hy wer earne
'r Ayen fine mei.

Yn in stopjersnetsje
Draecht er s' op'ne hoed ;
Nei dat ik it fetsje ,
Slagge 't him mar goed.

Leapkes fleane er boppe ,
Sjogge 't oan mei spyt ;
Hark ris, ho se roppe :
'k Ben myn ayen quyt !"

Och ! dy earne bisten
Ha hjar sels forredt ;
As se 't mar ris wisten ,
Dien' se grif sa net.

Bern, hwet sizze jimme,
 Ha wy fry der ta,
 Dat wy hjar ontnimme
 't Ljeafste hwet se ha?

Olle boerejonges
 Sizze fæst fen ol:
 Wis! oars wie'n dy sjongers
 Gau to great yn tol.

En da sikers winne
 Faek er yet hwet mei;
 Hwerit da hearen benne
 Nuwre sly er nei.

Mar mei d' earste Maye
 Wirdt it wer forbean;
 Nimmen mei om ayen
 Den it lûn útgean.

Dy it den yet bakke
 Dogge wis wol quæ.
 As se sa 'n ien pakke,
 Hwet het dy in skea!

Ljue, dy dwars fen holle
 Nei des kenings wet,
 Hjar net skikke wolle:
 Brawe ljue ben 't net.

De Tsjerne.

't Bûtst en 't beart en 't dreunt en 't scommelt;
 't Polsket, scolpert, spat en sniet;
 't Brûst en scommet, raest en grommelt,
 As yn 't hûs de tsjerne giet.

't Scoddet, kreaket, pompt en stompet;
 't Hellet scoert en hoat en stiet;
 't Kryt en pipet, slacht en hompet,
 Dat yen 't hearen hast forgiet.

Alde brune, lûk mar tige!
 Traepje stadich oan yn 't roun;
 Hwent sa wirdt er bûter krige,
 't Edelst fen da fryske groun.

't Is dochs aerdich, ja 't is nuwer!
 Troch dat polskjen komt er fet
 Ut it molken, klear en suwer:
 'k Sjoch it, mar 'k bigryp it net.

't Gærs komt yn da kouemagen,
 En den komt er mólke fon;
 Twakear kry't men 't olle dagen,
 Ta geriif fen ollemon.

Hwa 't bitocht?! — Da boeren kenne
 Bûter der fen meitse en tsjiis;
 Tink ho snoad da mensken benne!
 Mar de Skepper — dy is wiis!

Him mei elk wol d' eare bringe,
 Dy dat gærs hier waexe lit;
 't Gærs, der wy op traepje 'n springe,
 Scoan deryn ûs wolfeart sit.

Och, hwet scoene wy bigjinne,
 Joech ûs God Syn bystond net?
 Hy, o berutsjes! is ollenne
 Dy 't bistjoer oer olles het.

Fruchtberheid mat Hy ûs skinke;
 Waer en wyn is yn Syn hân.
 Mocht men der hwet mear om tinken!
 't Wier wol goed, nei myn forstôn.

De Kikkert.

In kikkert stiek syn glêdde noas
 Troch tekkenflach en einekroas;
 De holle stie him nuwre goed,
 En derom song er wol to moed:
 Rikkik kik kik! rikkik kik kik!
 Hwet ben ik yn myn skik!

Hwa is as ik, sa ryk, sa fry? !
 As ik myn nocht yn 't wetter kry,
 Den spring ik fleurich troch it grien,
 En steur my suwer oan gjin ien.
 Rikkik kik kik! rikkik kik kik!

Hwa is sa ryk as ik? !

Komt my it ien of 't oar bynei,
 Den krûp ik hondich útta wei;
 En as ik oender wetter ben,
 Net ien dy my hwet leare ken.
 Rikkik kik kik! rikkik kik kik,

Hwa is sa fry as ik? !

Der kaem in eibert langebek,
 Dy hie hwet for syn jongen brek;
 Hy naem den kikkert by syn kop
 En sloech him hondich yn syn krop.
 O, rikkikkik! o, rikkikkik!

Mar ljeawer dou as ik!

Wæs fleurich, sjong fry bliid sen sin,
 Mar tink mei ien hwet komme ken;
 Wy lizze ek for gefaren bleat,
 Krekt as da kikkerts ynna sleat.
 To heech in moed, to heech in moed;
 Dat is for nimmen goed.

Wonderheden.

In greidboer soender ky,
 In oengetiid soender bry;
 In preek dy ollemon haecht,
 In smous dy nimmen bidraecht;
 In handelsmon dy net sprekke ken,
 In poepehoas dy net rekke ken;
 In hantsjemier dy net ite ken,
 In jiffer dy balstienen bite ken;
 In roas dy net forwylje ken,
 In kat dy orgelspylje ken;
 In kou mei 'n domenysforstôn,
 Poepinnen sindlik as de brôn;
 En baergen dy op hynzers lykje:
 Der scil men wol forgees om siikje.

Poepesetten.

Oender da poepen het men ol nuwera domme knapen,
 is 't net wier? Ik scil jimmē der ris 'n mannich stael-
 tsjes fen fortelle. 't Ken wæze dat sommige fen jimme
 se wol earder heard hawwe, hwent hja benne my ek
 ol forteld; mar my tinkt der scille yet ek wol goeds
 wæze, dy er ny's oan hawwe.

Ienkear kaem er ris 'n poep ynna stæd, om brea by in bakker, dy ek koekebakker wier. Baes wier krekt beusich, om huning út 'n fetsje to skeppen, do de poep der yn kaem. — *„Wat goed is dat, boas?”* sei er. — *„Dat is moster,”* sei baes, *„wost ris priene?”* — Nou ja, der hie 'r wol sin oan. Do joech baes him in leppelfol: mar as him dat ek foldie! Hy smakte wit ho lang nei, en kloppe mei der hân op 't borst. — *„O! wat is dat herlich boas!”* sei er, *„is dat ook duur?”* — *„Ei né,”* sei baes, *„mar ik forkeapje 't net by der lytse miete; den matte jy hieroer by da grôtmaker wæze, der kry' je 'n leppelfol for 'n heale stoer.”* — Nou de poep kroade nei da grôtmaker. — *„Goeje dag, boas!”* sei er, *„Wolt mir foer 'n halben stuber moster geben!”* en smiet syn botsen oppa toanbank. — *„Wer matte jy dat yn hawwe?”* sei de grôtmaker. — *„O wol 't heer mar in geiten!”* sei er, en do sette er den mûle op 't wiidst iepen: der moast baes it mar yn jitte, sei er. Nou, do geat de grôtmaker him in greate leppelfol moster yn 'ne mûle. Mar och, och! hwet kamen er do rare setten! Hy klaude mei da beide honnen ynna mûle om en balte sa lûd as er koe: *„Sneidt mir de naes af! sneidt mir de naes af!”*

Twa poepen, dy by 'n boer wieren to meanen, seagen ienkear in iseren pôt mei earte by da boer op der striete stean, dy de faem der del set hie om hwet to koeljen, hwent hja wieren just fen 't fjoer ôf en pröttelen yet ol wakker. Dat like dy poepen

raer ta, dat dy earte seaën, soender dat se oer't fjoer hingen; hja fregen den boer ho dat sa wier, en dy sei: dat kaem by da pôt to pas. Do tocht hjar, sa 'n pôt scoe hjar ek wol passe, den koene se, as se yn 't lôn wieren, ek ris earte siede: en hja fregen den boer as er dy pôt net forkeapje woe. Nouja, dat koe wol, sei de boer; as hja der 'n mæd for meane woene, den koene se 'in mar krye: en dat namen se oan. Des oaren deis setten se dy pôt by hjar yn 't lôn del, mei earte der yn, en der wetter op; hja tochten dat scoe den mei der tiid wol bigjinne to sieden. Hja seagen der olle ameryen nei, mar da earte woene mar net siede. De pôt stie der da hele dei, mar da earte kamen net oanna soad. Op 't læst waerd de iene lik: *Den drommels pot wol foer uns nich kauchen!*" sei er, en do slingere er den pôt ynna sleat. Mar do dy pôt ynna blaumodder weisonk, bigoun it wetter ynna sleat tige to boaljen, en do rôpen se beide ollike lûd: *„Keik, keik, noe kaucht den drommels pot!”*

Twa oare poepen wieren bij 'n boer yn der oengetiid. Dy scoene ienkear to gearre 'n weide hea út it lôn helje; de iene wier opstekker en de oare loeyer. Mar do se den pontsjer der op lizze scoene, briek dy stikken: do wieren da honnen yn 't hier. Op 't læst sei de iene tsjin da oare: *„Doe bist ein langen kerl, HENDRIK, goâ doe dar op liggen!”* Nou, HENDRIK wier der oars sa freamd net fen, mar den moast him da efterbino om'ne hals litsen wirde, en den koe'r wol

ris smoare, hie 'r sorch. Op 't læst stelden se, dat as 't him den to binaud waerd, scoe er bigjinne to fluitsjen, en den scoe syn maet ophalde fen lûken: mei dy bitingst-gyng er oppa weide lizzen. Syn maet loek da efterbine oan, en it doerre net lang, do scoe. **HENDRIK** ol fluitsje, mar hy koe net ienris mear: hy stiek den snût ol wakker foarût, mar der kaem gjin lûd. Do rôp syn maet: „*Jau! bek-oetsteken geldt nich! Flaiten sund de afsproâk!*” En hy loek mar oan.

Der wieren ek ris trye poepen dy woene ris hwet wizer wirde; dy stelden op, hja scoene reisgje om freamde talen to learen: en sa kamen se ek yn *Fryslân*. Nou tocht hjar moasten se mar harkje hwet da ljue seine, en den dat onthalde, den scoene se da fryske tael fen sels wol leare. Earst kamen se in mon en in jonge foarby; dy jonge sei: „Sjoch heit! der benne trye poepen.” — Do sei de iene poep: „*Try poepen! dat schol ich enthalden!*” — In bytsje fierder kamen se 'n faem foarby, dy oender da kou siet to melken: „Om kou!” rôp dy faem. — „*Om kou! dat schol ich enthalden!*” sei de oare poep. Wer hwet fierder kamen se 'n timmermon foarby dy oan 't scawen wier; dy seach op der planke lûns en sei: „Dat is rjucht!” — „*Dat is rucht! dat schol ich enthalden!*” sei de trêdde poep. Do koene se olle trye ol hwet, en hja tochten, as se ris meida Friezen oan 't praten kamen, soene se hjar ol moai goed rædde kenne.

Hja reisgen ol fierder, en ienkear op 'n dei founen

se'n keapmon oppa wei lizzen, dy formoarde wier.
 Do tocht hjar dat moasten se oan 'ne *richter* bikend
 meitse. Hja gyngen nei da Grietmon en forhellen dy
 da sak. De Grietmon sei: „Hwa scoene dat dien haw-
 we?” — Derop sei ien fen hjar: „*Try poepen.*” —
 „Ei?” sei de Grietman, „den benne jimme dat fæst.
 „Werom ha jimme dat dien?” — „*Om kou!*” sei de
 oare. — „In mon formoardsje om in kou? Dat is hwet
 „to slim,” sei de Grietmon. „Nou matte jimme olle
 „trye ophinge wirde.” — „*Dat is rucht!*” sei de træd-
 de poep. — „As 't rjucht is,” sei de Grietmon, „den
 „is er neat mear mei to dwaen.” En do waerden da
 poepen oppakt en nei *Leauerd* brocht. As se ek op-
 hinge benne, dat doar ik net for wier sizze: 't is ol
 lang lyn.

De Ljurk en de Protter.

In ljurkjen, yn in koer bisluten,
 Dy hinge foar da feinsterruten;
 Der kaem de maitiid-sinneskyn
 Sa myld syn lytse wenning yn,
 Werom hy nuwre fleurich song,
 En op en ôf da pôle sprong.

En tichte by him, oan der moere,
 Der hinge 'n protter yn in kau;

Dy hien' da jonges fen der scoere
Ofhelle en der sa set yn 't nau.

Mar 't beest wier neat yn 't skik dermei;
Hy gûlde en bâlte oloan olwei,
En socht syn traeljen to forbrekken,
Troch der den kop tsjin oan to stekken:
Mar ho 't er heistre 'n fleach en die;
Hy moast dochs bliene der er wie.

Op 't læst to 'n ein, ja hast ol dea,
En keal en bloedrich om da lea,
Do foel er yn syn finsnis del;
En kreunde 'n kriet en klagge fel.
Hy sei: „Hwet is 't wreeddaerdich, net?
In beest dat nimmen quea dien het,
Dat stelt men scondlik fen syn alden,
Om 't yn sa 'n hokjen fæst to halden.
Nou lis ik hier, en kryt en wein
Fen pine, 'k gapje nei da siken;
Ik fiel it wol, ik mat biswike:
Hwet kom ik drôwich oan myn ein!”

„Ja,” sei de ljurk, „dat is ol sa:
Mar sjoch, dou sietst er nou ol ta;
En libje koest der siker wol;
Dyn itenbakje is ommers fol.
Datst' pine ly'ste is eigen skild;
Hwent hiest' yn pleats mar mei gedild
Stil yn dyn kauke sitten gien,

It hie mei dy sa slim net stien.
 Hiest', krekt as ik, mar fleurich songen,
 En soms ris troch dyn húske sprongen,
 Dyn lot hie wol to dragen wæst:
 Alleast ik ha 't hier tige bæst.
 'k Woe ek wol graech myn frydom ha,
 En quelend troch it loftrum drieue;
 Mar sjoch, ik wit ik mat hier blieue,
 En derom wen ik my der ta.

Dy bæst nei 't leed hin skikke ken,
 Dy het it minste læst er fen.
 Mar hy dy jimmer kreunt en grynt,
 En oltyd ajof ta kleyen synt,
 En jimmer boet op ydle wensken.
 Dat is in ongelokkich menske.

Ha bern oan 't scoalegean in mier,
 Den is 't in pleach, den falt it swier:
 Mar ien dy 't soender tsjinsin docht,
 Dy jowt it neat as kleare nocht."

De Marsekreamer.

Goen dei! ho giet it jimme?

Ik scoe 'r ris nei fornimme

As hie hwet nedich wier;

'k Scil — mocht it nimmen lette —

Myn kas mar iepen sette,
Oars blient it like fier.

'k Haw ollerhonde spillen,
Mar heel end ol gjin prullen;
'k Haw koarde, side 'n jern;
'k Haw bôn, in cint de jellen;
To folle om op to tellen:
Jimm' matte mar ris sjen.

'k Ha skierren en 'k ha mæssen,
Of ben je 'n spealdekæssen
Of nillekoker brek?
Of spegeltsjes, of kammen?
Of doaskes for da fammen?
Nairingen haw ik ek.

Doekspealden, fingerringen':
By 'n goudsmid benn' dy dingen.
Hwet djoerder as by my.
Ek bellen om ynn' earen;
Dy droech ik mannich kearen
Des goudsmids doar foarby.

'k Haw potlead om to srieuen
En waex om mei to wrieuen,
Da kas en 't kaminet.
En tonderdoazen, brillen;
Ek spealden; bæste nillen,
En strookjes en langet.

'k Ha kralen, brune en swarte;
 Of as je hawwe matte
 Goekeape rôltsjes lear;
 Of moaye spegelknoppen;
 Of stiwe pipedoppen;
 Scoengaspen by it pear.

Of as je nedich benne
 Pûkbæste stielen pennen,
 Of oueltsjes en lak.
 Utplusers, piip-trochstekkers;
 Fjoerstielen, korketrekkers;
 Of doazen for tabak.

Mûlstikken ha 'k by 't oper;
 Breidspriemen, stiel of koper;
 Breidskewen, hout of bien,
 Ek haw ik briewetassen;
 Of scoe 'r je 'n skearmæs passe?
 Of keapje 'n oliestien!

Ek boekjes ha 'k, mei laikes,
 En moaye arloasjekaikes,
 Try' botsens mar it stik.
 Ek galgen oan de broeken;
 Coulogne (*) om oan to rûken,
 Dy jaen ik ek om skik.

(*) Sprek út: Koloanje.

'k Haw dûtske piperieren ;
 Ek haw ik angelsnoeren ,
 En hoeken by da heap.
 En strikers-swevelsprikjes ,
 En spaenske-sieppe-stikjes :
 Der is gjin né to keap.

Ik hoef net mear to sizzen ;
 Elk sjocht den boel hier lizzen ;
 It sjen is oltyd fry ,
 En olles op to læzen
 Der scoe gjin ein oan wæze :
 Mar 'n praetsje heart er by.

Nou, — ken ik neat hier slite?
 Dat scoe my danich spite :
 Mar jimme ha de kar.
 Ik wol der net oer grine ;
 'k Scil 't, hoopje 'k, hjoed yet fine,
 En dos, — den gean ik mar.

Goede Ried.

Dy jimmer by da brypot sit,
 En der syn neilen druye lit ;
 Och, hwet scil der fen wirde?
 Der komt soms oppa libbensbaen

Ol gans to striden en to dwach,
 Dos bern lear mar hwet hirden!
 Dy jong him my't for wyn en waer,
 Wirdt nea nen keardel yn 't gefaer.

Nannes Klachte.

Berntsjes, tøjier en kibje
 Mei elkoaren net!
 Tink ho fai wy libje,
 't Is faek gau biredt.

Sisterkes en broerkes,
 Boartsje, bliid sen sin:
 O, dy fleurige ûrkes
 Wit ik ek yet sen.

Mar dy ûrkes benne
 Weiflein, ol to gau:
 Hwa scoe 't tinké kenne?
 Nou ha 'k neat as rou.

Yn dat grêf, sa tsjuster,
 Yn dy groun, sa kald,
 Leit myn lytse sister,
 Yet gjin fiif jier ald.

Hwet ha wy to gearre
 Wol in wille hawn!
 Och, wy koene n't stearre,
 Nei ús lyts forstón.

Kekke boxe jimmer
 My mar efterwei;
 Wille hie se nimmer,
 Wier ik by hjar wei.

En nou ben 'k ollenne,
 'k Ha gjin wille mear;
 Och, wer scil ik renne?
 't Hús is my to near.

Hwent mei trienjende eagen,
 Tink ik ek yet nei,
 Dat ik faek hjar pleage 'n
 Stjoerd' se fen my wei.

Greater as myn rouw
 Is deroer myn spyt;
 'k Mat nou jimmer sjoue
 't Bitterst selforwyt.

'k Ken 't net fen my krye,
 Wer ik gean of kom;
 't Klopperke wol net swye:
 Berntsjes, tink der om!

't Helpt net — mei 'k ol roppe:
 Kek, wol 't my forjaen! —
 Mar ús Heit hier boppe
 Seil dat hoopje 'k dwaen.

Berntsjes, tsjier en kibje
 Mei elkoaren net!
 Wyls 't jimm' hier yet libje:
 't Rout jimm' licht to let.

De Hin mei Einepiken.

Us Bokke lei foar fjouer wiken
 Einayen oend'r in brodske hen;
 In moaye keppel einepiken
 Woe hy ris ha, dat wier syn sin.
 En 't is ek tige bæst bislein:
 Hja kamen út forline snein.

Mar as dy pykjes wetter fine
 Den gean se er yn en bortsje swiet;
 Hwet sit dy hen den yn der pine!
 Hwent sels doar hja net yn it wiet.
 Hja stiet forlegen 't oan to sjen
 En ropt: • Kom hier dochs tjeawe bern!

• Kom oppa wâl! dat 's folle better,
 Dat ik jimm' oend'ra wjukken nim.

Der benne snoeken yn dat wetter,
 By loere op jimme en benne slim.
 Och berntsjes! hear dochs nei myn ried!
 Ei, doch jimm' mem net sa 'n fortriet."

• Né JAN! dat floust nou ollegearre;
 In hen scoe prate? — Biste dol?" —
 Nou né! mar 'k ken 't dochs sjen en hearre
 Dat se omtrint sa hwet sizze wol,
 As hja sa klokke út en troch:
 En 't griist my oan as ik it sjoeh.

Mar berntsjes; as wy dat sa sjogge,
 Dat is for ús in goede lear:
 As wy ús alders sin net dogge,
 Dat docht hjar fæst ek like sear.
 Hja ha mei ús sa 'n sorch en noed,
 En miene 't oltyd like goed.

As wy ús den net halde 'n drage
 Sa 't heart, dat 's hjar in bitter læst.
 'k Wol derom foartoan olle dagen
 Hjar wille folgje, dat stiet fæst;
 'k Wol for hjar dwaen ol hwet ik ken:
 Hjoed meitse 'k mar dermei 't bigjin.

Benne Blokje.

Kenne jimme **BENNE** SAKES wol? — As men tsjin dy mon seit fen **BENNE** **BLOKJE** den wirdt er lik. 't Is oars ek net goed om immen in bynamme to jaen, mar by het it hin sels oppa luts helte troch syn ondogensheid: dat seil ik jimme ris ferhelje. **BENNE** wier fæste arbeider by **Tsjurk-boer**, en do 't quæ yet net yn da ier'appels wier, hie er jierliks in plakje ier'appellôn fen da boer om part en den mæstte er hearstmis in baerch: sa hiene hy in syn wyfke aërdich hjar brea.

BENNE wier oars ek 'n goed slach fen in mon, en in baes fen in arbeider, mar hy hie ien lek: hy hie hwet lange fingers; hy koed 't gnobjen net litte. De boer hie 't sa foar as nei ol ris ontditsen dat **BENNE** jouns hwet meinaem: den hie er in stik twa turwen, den treau er da bûsen fol earte, den pakte er ris in timpke tsjiis en ol sa. It griisde den boer dat er him derom weistjoere scoe, mar as 't ris to pas kaem sei er him syn miening der ris oer, op hoop dat **BENNE** 't ôfleare scoe. Mar dat aerd siet er yn, en as er gelegenheid hie den like 't wol dat er 't ôllike min litte koe as in kat it slinen.

Nou hie **Tsjurk-boer** op 'n winter den mantel, dy om 't hôf hinne stie, ôfkapje litten; it groue hout hiene se oan blokjes seage en yn da scoerre oploege, en do wieren dy des hearstmis deroan sa droech as hea, en woene barne as reid. Dat wier saek for **BENNE**;

nou hja bieten him ek ol deales da kiel út, en sa
 'aek as er 't hwet himmyerje koe, dat nimmen 't net
 seach, den bochte er in stik twa trye. Hy moast om
 parde jonn in hontsjettel fol baerge-ier'appels sie-
 den wieren sokke blokjes nochlik, en hja langen syn
 turf ek hwet út.

Mar JORKE, de feint fen Tsjirke-boer, hie 't ol gau
 yna rekken, en tochte »Dat sil ik dy ris ôfleare,
 heite!» JORKE pielde wol ris mei sjitten; hy hie
 meast oltid krûd yn der kiste, en nou gyng er hinne,
 hy naem in stik of fjouwer fen dy blokjes, boarre der
 gatten yn, treau dy gatten fol krûd en sloech se mei
 honten doukjes wer ticht: hy hie dat sa moai bi-
 rædden dat it hast net to sjen wier. Do lei er dy
 blokjes op 't gaedlikst for 're greep, en jawol mon!
 do BENNE des jouns foart wier, wieren dy selde fjouwer
 blokjes ek foart.

Do gyng JORKE yna skimerjoun efkes by BENNES
 foar 't feinster to kypjen. BENNE en poes sieten bi-
 daerd by 'n tige barnend fjoer der in hontsjettel fol
 ier'appels oer hinge, en 't wiif siet by der tafel to
 hoasstopjen. Mar it doerre net malle lang, of der
 gyng it: paf! — paf! — paf! — dat it hele fjoer
 fleach út 'n oar; da stikken hout en turf stauen wit
 ho fier; de hontsjettel krige 'n soek, dat it seel út
 da heak rekke en de hele boel — ier'appels en wet-
 ter — fleach oer 'ne fier. BENNE sprong efter út en
 poes gyng oppa flecht; hja ontkamen beide mar just
 it gefaer, en 't wiif waerd ol sa ougrizelike kjel. Hja

wieren olheel fen der wize, hja koene 't earst mar net bigripe wer dat fen denne kaem: mar BENNE bigoun 't njunkelytsen ol yn'ne noas to kryen hwet er efter siet.* Nou BENNE koe da ier'appels wer yn 'ne hontsjettel gear siikje, en 't wiif koe den flier op dweile, en do koene se wer op ny bigjinne to stoken.

BENNE doarst gjin blokjes wer meinimme, en hy het bin sont dy tiid olheel hwet for dat gnobjen wachte. Mar hy het er dit fen oerhalden, dat er meast oltyd BENNE BLOKJE neamd wirdt.

In wize jonge hear.

Da stædljue sizze oltyd dat da boeren dom benne, hwent as da boeren ynna stæd komme, den sjogge se wol ris dingen dy hjar freamd benne, en den dogge se der wol ris fragen oer dy da planke mis benne, en den hawwe da stædljue der troch in tiid tige den gek mei. Mar as da stædljue ris yn 't lôn komme der benne se ek ol neat wizer as da boeren yn der stæd.

Sa het er ris op 'n dei in jong hearke fen *Leamerd* by Houke-boers wæst, dat wier 'n soan fen da lônheare. Des neimiddeis kuire JAFIX, Houke-boers soan, mei him it lôn út, en do sei dat knaepke: •Ik wit wol dat mólke, reame, bûter, tajiis en ol sok spil ollegearre fen da ky komt: mar hokker ky jowe nou mólke en

hokker wer hwet oars?" — "Dat soil ik jo ris út-
lizze," sei JAPIK. "Dy trye swartboente dy der ticht
by 'n oar renne, dy jowe mólke; dy swarte wytkop,
der oppa sleatswâl, dy jowt reame; dy lekkenboente
en dy mei fjouer swarte poaten, dy jowe sûpe; da
ljochtboente en da readboente jowe ollegearre tsjiis,
en den dy twa mûskleurige dy jowe wai." — "Nou
dat is aerdich!" sei ús jonge hear; hy leaude 't olle-
gearre. — Dat stædmontsje wier ol moai wiis, oars net?

Winter.

Kom jonges! de haen is wer klear,
Wy sitte ynna kinkhoarn net mear;
Da redens mar oan en der út!
Ol sny't ús da keald yn 'ne snút.
Hwa scoe nou fen klommerjen witte?
Wy ride sa lang ont wy switte.

Kom famkes! doch ek mar ris mei;
Lit haken en breidsjen mar nei,
Derta is tonei wol wer tiid;
Dy nou in pear sconken het rydt.
Hwa scoe op der stowe nou sitte?
Wy ride salang ont wy switte.

Kom LISKJEN, dou rydste mar scoan;
Ik nim dy wol graech efter oan.

Mar sjoch ris, hwet wjukkelt ûs Tyr!
 Hja scrept ol mar eint net in byt;
 Sa 'n klûnhakke 't iis lûns to slepen,
 Der hie 'k it mar min op bigrepen.

En sjoch der ûs Hanne ris stean!
 Hwet set dy da foetten ek skean;
 Dat wirdt fen syn libben gjin baes.
 Dat skeelt ol in bulte by Klaas;
 Dy fljocht nou oer olles mar hinne;
 Dy seil yet wol stêdsprizen winne.

Hwet jowt ol dy winter in nocht!
 As hy net to bjuster it docht
 Mei snie en mei onwaer en wyn,
 Den kry 'k er gjin tsjinsin licht yn.
 Hwent riden! — ik sêde hast net witte
 Hwet 'k ha woe, scoe 'k oltyd it litte.

'k Rop moarns as ik wekker soms wird:
 „Faem, is ek de scoeteldoek hird?
 „En kleeft ek de ring fen der doar?
 „En ha wy den wyn yete soar?
 „Benne oender yn 't bûthûs da glâsen
 „Ek tige by tige bisêrsen?”

En as den de faem seit fen ja!
 Den rop ik: „Sa wol ik it ha!”
 Mar heit seit: „Dat giet hwet to grou;

• Net elk is sa lokkich as don :
 • In bult ha mei krapte to striden."
 Och nou heit, ik tink naar om 't riden.

Hikes Widsesangkje.

Wize: Komt naar buiten! komt naar buiten!

Swy myn ljeafke! swy myn ljeafke!

Sliep nou dochs in amery.

Hwent ús mem mat drawe en renne;

Scrobje, scoerje, naye, spinne;

Ek ol mei for dy en my,

Derom jaen dy del en swy!

Lit dy riede! lit dy riede!

O, dat is sa scoan for dy.

Memke seit, der kenst fen dye;

Moaye reade wankjes krye:

Den wirdst great en moai er by,

Derom jaen dy del en swy!

Lit dy riede! lit dy riede!

't Is dyn bæst, leau dat mar fry,

Hwet ken dy dat gieren bate?

Ommers heste 't liif fol tate,

En in waerme nane er by:

Derom jaen dy del en swy!

Och myn scatsjen! och myn scatsjen!
 Werom harkest net nei my?
 Sliep, ei sliep nou dochs in hortsje;
 Ik wol ek wer graech hwet bortsje;
 Strak is mem wer klear for dy:
 Derom jaen dy del en swy!

De Bûksprekker.

In Teltsje.

In gûchler, dy da kinst forstoe
 Dat hy syn lûd foroarje koe,
 En ta gelyk ek fen hin krye,
 Sadat, as hy syn bêst ris die,
 It suwer krekt ollyk sa wie,
 As prate er mei in stik twa trye.

Dy kaem it paed ris lûns der GRIET,
 Boer OEBLES faem to melken siet.
 It wier in hearskip, tige proastich;
 Hij kaem mar sniedich op hjar ta:
 „Joun faem! mei 'k net hwet mûlke ha?
 „It is sa waerm! en ik ben toarstich.”

Mar GRIET, oltyd hwet mûlegau,
 Dy sei: „Wel né, hwet miene jou?
 „Die 'k dat, it scoe den boer net noaskje.”

Hy sei: „My tinkt dat scil wol gean.”

Hja sei: „Ik wol der net mei stean;
„k Haw ljeafst dat jy mar hinne kroaskje.”

Hy tocht: „Der scil ik dy for ha.”

Nou praette er mei da mûle ta,
To wile er sa syn lûd bistjoerde
As 't útta koubek wei kaem:
„Och, jow dy mon hwet mólke faem!
„t Wirdt licht tonei dy wol forgoede.”

Hja miende dat da kou dat sei;
Hja sprong fen siden útta wei,
En wier den danich fen der wise.
Boer ORBLE, dy fen fieren stoe,
En dy dy freamde mon wol koe,
Dy foel hast om, sa moast er gnise.

Hy kaem er nou ek ringen by,
En sei: „Mynhear, ik jow jo fry;
„Jy kenn' nei jins biljeawen drinke.
„En GRJET, lear dou út dizze set:
„Wæs dou sa hounsk en boldrich net
„Tsjin freamde ljue: der mast om tinke.

De bêste Rykdom.

In goed forstôn by sounle lea;
Gjin oerfloed, gjin forlet fen brea;

In iwrich aerð, in fromme sin :
Is 't bæste hwet men wenskje ken.

Forst SALOMON, dy wise hear,
Dy bea der om, en net om mear;
Hy learde ek letter, ta syn skea,
Dat oerfloed immen liedt ta 't quea.

De Iytse Hynsterider.

Flink op nou, myn bleske!
Kom stap mar hwet ta!
Hest langst nei in gærskje;
Dat scitte strak ha.

Dou maste mar renne;
Dit giet nei der stæd,
En as wy der benne
Den ytste dy sæd.

En ik scil fornimme
Nei bûter en tsjiis:
„Ho is 't jowe jimme
'n Moai skiklikke priis?”

'k Scil ek ris biloere
Da skiep en da ky;
Der steane da boeren
En keapljue den by.

'k Scil sjen by da kreamen
 En 't goed dat der stiet;
 Ik wit net to neamen
 Ho 't ollegearr' hiet.

Men ken net bitinke
 Hwet der is to keap;
 Hwet ken it der blinke!
 Der is by da heap.

Den keapje 'k licht ek wol
 Swiet goed by da roes,
 En nim ek in sekfol
 For mem mei nei hûs.

Stap oan nou, myn blæske!
 Wy hawwe er ol wæst.
 Nou krigest in gærskes;
 Dou haldste dy bæst.

Tsjin 't Iddichrennen.

In fruchtbeam dy yn 't wylde groeit,
 Net oenderhalden wirdt en snoeid,
 Jowt fruchten snor en tor en hird:
 Hja doge neat en dwaen gjin nut.

In bern dy yn syn jonge jeugd
 Net oanset wirdt ta plicht en deugd,
 Nen iwer en nen kriglens leart,
 Dat wirdt ek fen syn libben neat.

Forgin den liddichrenner 't net,
 O bern! dat hy 't sa maklik het;
 Hwent wis is 't, as hy alder wirdt,
 Doocht hy ta neat en docht gjin nut.

Da twa Mûsen.

As twa mûskes wol to moed
 Kuiren op it keldersboerd,
 Seagen s' der in hûs fen hout,
 Nuwre moai en kinstich boud;
 d' Ien' ein wieren traeljen foar,
 En opp' oare ein wier in doar,
 Dy in bytsje om hegens stoe,
 Dat m' er sa mar yn gean koe.
 En der binnen seagen s' ek.
 O! sa 'n lekker stikjen spek;
 d' Iene sei: „Dat mat ik ha!
 „Kom, ik scil er mar op ta.”
 Mar it oare mûske sei:
 „Frjeun, ik ried dy, bliu der wei.
 „k Seach it læsten op in joun,

- Dat myn broer der binnen roen ,
- En do foel dat doarke del :
- Och ! hwet waerd ik bare kjel.
- Nou , hy screpte ol hinne en wer ,
- 't Holp net : blicue moast er der.
- En hy is , ha 'k wol fornomd ,
- Aklik oan syn ein yet komd.
- Derom hwa 't nou oanstriid het
- Fen dat spek , — ik haw it net ;
- Yn dat húske sit de dead ;
- Dat ha 'k oan myn broer ol leard."

Berntsjes ! troch in oar syn leed
 Hoedt men bæst yen sels for need ;
 Hwent troch derop acht to slaen
 Leart men hwet yen stiet to dwaen.
 Dy hin spegelt oan in oar ,
 Komt wol greate rampen foar.

Simmermoarn-Sangkje.

Hwet bist dou ljeaflik ;
 Rîzende simmermoarn !
 't Opgeande sintsje
 Laket my oan.
 't Hoantsje krait : kûkelû !
 't Douke ropt : roekoekoe !

Ik wol ek sjonge
Fleurich fen toan.

Olles hwet libbet
Docht er nou sines by :
Fôltsjes en kealtsjes,
Hynzers en ky.
Goeskes dy snetterje,
Sciepkes dy bletterje,
Lamkes dy springe
Nuwere bly.

't Ljurkje ynna wolken,
't Eintsjen yn 't lizich wiet,
't Moskjen en 't swealtsjen,
Elk sjongt syn liet.
d' Eabarren klapperje,
Leapkes wjukwapperje,
- Sries oppa hikke
Ropt : grito, griet!

'k Woe for gjin goune
Da'k yet to sliepen lei;
't Is my sa nochlich
Ier oppa dei.
Protters dy tsjotterje,
d' Exters dy scatterje;
Olles is fleurich :
Ik ben it mei.

Nijlswensk

FEN

JAN OAN MASTER.

Bæste master! jy dy my
 Leare om yn der maetskippy
 Ienkear to forkearen.
 Nuttich en mei care.

'k Lit jo, as mear oare bern,
 Fen myn ljeafde 'n blykje sjen;
 En ol is 't net folle
 't Skeelt net oan myn wollen.

't Is nyjier, en der is 't om
 Dat ik mei dit rymke kom,
 En jo bring myn wensken,
 Lyk as olle mensken.

Mannichien, dy hjoed in jier,
 Mei ûs bliid en fleurich wier,
 Moast er fen disse ierde
 'n Fen syn alden skiede.

Ho 't in jier forfljocht, dat 's swiid!
 't Is gjin saek dos om ûs tiid

Mei onnutte dingen
Hier to 'n ein to bringen.

Learen is ús foarlôn nou :
Hwent de tiid komt stellig gau
Dat wy net mear kenne
~ Nei der scoale renne.

'k Tank jo, master ! tûsen kear
For ol hwet ik fen jo lear.
Hwet scoe 'k oanklaud wæse,
Koe 'k net scribe en læse.

'k Wenskje jo in lokkich jier ;
Krûs en rampen matte fier
Fen jins wenning blieue ,
Neat jins ræst fordrieue.

Libje lang, blieu sterk en soun !
'n As jins tiid hier is forroen ,
Wenskje 'k dat jy komme
By da silge frommen.

